

Kestävä kaupunki -ohjelman avustushaku kaupunkien ja kuntien kokeiluihin ja pilotteihin

Tausta

Kestävä kaupunki -ohjelma edistää kaupunkien ja kuntien kestävästä kehitystä sekä kaupunkien strategisen johtamisen tasolla että käytännön kaupunkikehittämisessä. Ohjelma tukee erityisesti kaupunkien omaa toimintaa kohti kestävästä kaupunkikehitystä. Ohjelman pääteemat ovat vähähiilisyys, älykkyys, terveellisyys ja sosiaalinen kestävyys, ja tavoitteena on löytää uusia ratkaisuja näitä teemoja läpileikkaaviin ja niiden väliin jääviin haasteisiin. Ohjelman taustalla vaikuttavat osaltaan YK:n maailmanlaajuinen kaupunkikehitysohjelma, YK:n Agenda 2030:n kestävästä kehityksen tavoitteet sekä EU:n kaupunkiagenda.

Avustuksen kohteena oleva toiminta

Tässä haussa ympäristöministeriö avustaa kaupunkien ja kuntien kokeiluja ja pilotteja, jotka kehittävät ratkaisuja **kaupunkien sosiaalisen kestävyden** edistämiseksi. Teemoina voivat olla esimerkiksi

- osallisuus, yhteisöllisyys
- uudet osallistumisen tavat, asukaslähtöisyys, yhteiskehittäminen
- eriarvoisuuden kaventaminen
- palveluiden saavutettavuus eri väestöryhmien kannalta (esim. ikääntyneet, lapsiperheet, maahanmuuttajat)
- kulttuuriympäristö hyvinvoinnin lähteenä

Tukea voidaan myöntää vain ei-taloudelliseen toimintaan.

Tavoitteena ovat konkreettiset ja vaikuttavat kokeilut, jotka voivat tuottaa esimerkiksi uutta tietoa, palveluja tai toimintamalleja. Tukea voidaan myöntää hankkeille, jotka testaavat uusia ratkaisuja tai aiemmin testattujen ratkaisujen laajempaa käyttöönottoa. Hankkeiden tulee olla kestoaltaan rajattuja ja tavoitella pysyviä muutoksia kaupungin ja kuntien käytännön kehittämisessä tai niiden johtamisen, toiminnan suunnittelun ja seurannan prosesseissa. Hankkeisiin tulee sisältyä uudentyyppisiä yhteistyömuotoja tai yhteistyötä kuntien sisällä, kuntien välillä tai kuntien ja muiden organisaatioiden välillä.

Avustus myönnetään valtionavustuslain (688/2001) 5 §:n mukaisena eritysavustuksena sisällöltään ja tarkoitukseltaan rajattuun hankkeeseen. Ympäristöministeriön osuus hankkeen avustuskelpoisista kustannuksista voi olla korkeintaan 60 %, kuitenkin enintään 30 000 euroa/hanke. Avustuksia jaetaan tässä haussa yhteensä enintään 250 000 euroa.

Avustusta myönnetään vain hankkeisiin, jotka täyttävät valtionavustuslain 7 §:ssä määritellyt yleiset edellytykset valtionavustuksen myöntämiselle sekä kaikki seuraavat ehdot:

- Hakijana on kunta, kuntayhtymä, seutukunta, maakunnan liitto tai näistä muodostuva konsortio.
- Hankkeen tulee kytkeytyä sosiaalisen kestävyden lisäksi vähintään yhteen ohjelman muista teema-alueista: vähähiilisyys, älykkyys, terveellisyys
- Toteuttaja viestii opeista ja tuloksista avoimesti sekä hankkeen toteutuksen aikana että sen päätyttyä.
- Avustuksen myöntämistä on pidettävä tarpeellisena. Ympäristöministeriö harkitsee tarpeellisuutta muun muassa sen perusteella, kuinka paljon hanke saa muuta julkista tukea ja vaikuttaako avustus hankkeen laatuun tai laajuuteen.

Avustuskelpoisia kustannuksia eivät ole:

- EU:n valtiontukisäännöissä tarkoitettu taloudellinen toiminta
- Rakennus-, infrastruktuuri- tai laiteinvestoinnit

Avustuksen hakeminen

Hakemusten tulee olla perillä ympäristöministeriön kirjaamossa **4.10.2019 klo 16.15 mennessä**. Määräajan jälkeen saapuneita hakemuksia ja liitteitä ei huomioida. Avustusta voi hakea **ainoastaan sähköisellä hakulomakkeella**, josta hakemus ohjautuu suoraan ympäristöministeriön kirjaamoon.

- [Sähköinen hakulomake](#) → Kestävä kaupunki -avustushaku

Hakijana voi olla kunta, kuntayhtymä, seutukunta, maakunnan liitto tai näistä muodostuva konsortio. Hakijan tulee olla oikeushenkilö tai oikeushenkilöiden yhteenliittymä. Jos kyseessä on konsortio, hankkeella on oltava yksi päähakija, jolle ympäristöministeriö kohdistaa avustuspäätöksen. Päähakija vastaa avustettavasta hankkeesta kaikkien konsortion osapuolten puolesta ja huolehtii siitä, että konsortio on sopinut hankkeen toteuttamisesta keskenään riittävällä tavalla.

Hakijan oma rahoitusosuus voidaan toteuttaa myös omana työnä. Tällöin toteuttajan tulee selvästi pystyä osoittamaan raportoinnissaan, että työtunnit on käytetty haettuun hankkeeseen (esim. tuntikirjanpidon kautta). Osa hankkeen rahoituksesta voi koostua myös muusta julkisesta tuesta. Valtionavustuslain (688/2001, 6 §) mukaan valtionavustus ei kuitenkaan saa yhdessä muiden julkisten tukien kanssa kattaa avustettavasta hankkeesta aiheutuvien kokonaiskustannusten täyttä määrää.

Hankkeeseen on toivottavaa sisällyttää yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa. Kustannukset eivät kuitenkaan voi muodostua yksinomaan alihankinnoista vaan hakijan on osallistuttava hankkeeseen omalla kustannusosuudella.

Arviointiperusteet

Arvioinnista vastaa ympäristöministeriön ja muiden organisaatioiden asiantuntijoista koostuva asiantuntijaneeli, joka pisteyttää avustushakemukset alla mainittuja kriteereitä käyttäen. Selvästi avustusehtojen vastaiset, toteuttamiskelvottomat, tai vaillinaisesti täytetyt avustushakemukset hylätään.

Arviointikriteerit ovat:

1. Innovatiivisuus ja uutuusarvo

- Hanke tähtää tulevaisuuteen ja on uusi, uudella tavalla toteutettava tai siihen liittyy muita innovatiivisia elementtejä.
- Jos hanke ei ole uusi, se soveltaa olemassa olevaa ratkaisua uudella tavalla, uudella aihealueella tai uudella maantieteellisellä alueella.

2. Yhteistyö

- Hankkeessa ovat mukana toteuttamisen kannalta keskeiset yhteistyötahot ja siinä tehdään yhteistyötä kunnan eri hallintokuntien välillä, kuntien välillä tai kunnan ja muiden toimijoiden välillä.
- Hankkeeseen sisältyy uudentyyppisiä yhteistyömuotoja.

3. Hyödynnettävyys ja vaikuttavuus

- Hanke liittyy kaupunkien tai kuntien sosiaalisen kestävyyskannalta keskeiseen haasteeseen ja vauhdittaa sen kannalta merkittäviä ratkaisuja.
- Hankkeella on potentiaalia laajempaan vaikuttavuuteen, kuten monistamiseen muissa kunnissa tai aihealueilla, skaalautumiseen laajemmassa mittakaavassa tai systeemiseen muutokseen yhteiskunnassa.

4. Toteuttamiskelpoisuus

- Hanke on realistisesti toteutettavissa esitetyn suunnitelman, aikataulun ja resurssien puitteissa.

Valinnat ja päätökset

Valinnat pyritään tekemään ja viestimään 31.10. mennessä. Tieto avustettavaksi valituista hankkeista viestitään sekä hakijan hakemuksessa ilmoittamaan sähköpostiosoitteeseen että ympäristöministeriön ja Kestävä kaupunki -ohjelman nettisivuilla.

Ympäristöministeriö tekee tämän jälkeen jokaiselle hakijalle kirjallisen valtionavustuspäätöksen, myönteisen tai kielteisen. Päätökset pyritään tekemään lokakuun aikana. Ministeriö voi myöntää avustusta myös haettua vähemmän.

Hankkeen toteutus ja maksatus

Hanke voi käynnistyä ja kustannukset ovat avustuskelpoisia vasta kun avustuspäätös on tehty.

Hanke tulee toteuttaa vuoden 2020 elokuun loppuun mennessä. Loppuraportti toimitetaan ministeriölle viimeistään 2 kk ja lasku viimeistään 3 kk hankkeen päättymisen jälkeen. Rahoitus maksetaan toteutuneita kuluja vastaan. Avustuskelpoisia kustannuksia ovat hakulomakkeessa ilmoitetut kustannukset siltä osin, kuin ne vastaavat tässä hakuilmoituksessa ja hakulomakkeessa ilmoitettuja rajoituksia.

Avustuksen saajat sitoutuvat antamaan selvityksen valtionavustuksen käyttämisestä (erillinen kirjanpito), raportoimaan hankkeen edistymisestä ennen avustuksen takautuvaa maksatusta, ja julkaisemaan tulokset hankkeen päätyttyä. Ministeriö voi purkaa avustuspäätöksen, jos hanke ei toteuta sille asetettuja vaatimuksia.

Tarkemmat ehdot kuvataan avustuspäätöksessä.

Ohjelman tarjoama muu tuki

Ohjelma tarjoaa hankkeiden tueksi sparrausta, verkottumistilaisuuksia sekä näkyvyyttä tapahtumissa ja muussa viestinnässä. Ohjelma panostaa myös tulosten ja hyvien käytäntöjen jakamiseen sekä kotimaassa että kansainvälisesti. Ympäristöministeriö nimeää hankkeelle valvojan hanketta koskevassa avustuspäätöksessä.

Tarvittaessa hankkeelle voidaan perustaa ohjaus- tai seurantaryhmä, joka tukee hankkeen toteutusta ja tulosten hyödyntämistä. Keskinäisestä yhteistyöstä hyötyville hankkeille voidaan perustaa myös yhteinen ohjaus- tai seurantaryhmä, jonka kokoonpanon hyväksyy ympäristöministeriö.

Hakumenettelyyn sovellettava lainsäädäntö

Valtionavustuslaki 688/2001: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2001/20010688>

Lisätietoja

Ohjelmapäällikkö Virve Hokkanen, ympäristöministeriö, rakennetun ympäristön osasto, p. 02952 50034, etunimi.sukunimi@ym.fi

Kestävä kaupunki –ohjelma www.kestavakaupunki.fi